

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تطبيق
فائدة
نفی صیقل

برقوانین افغانستان
وسند استراتژیک آمریکا

سید امیر حسین حسینی ترکستانی

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

سخنی با خواننده..... ۱۵

مقدمه آیت‌الله دکتر احمد عابدی نجف‌آبادی(دام عزه الوارف)..... ۱۹

تقریظ حضرت آیت‌الله العظمی علامه محمدآصف محسنی(دام ظلّه العالی)..... ۲۳

مقدمه..... ۲۵

فصل اول: مفاهیم و کلیات

۱. افغانستان..... ۳۳

الف) جمعیت، مذهب و زبان..... ۳۵

ب) افغانستان و هویت ملی..... ۳۹

ج) قوانین افغانستان..... ۴۴

۲. مفهوم و تعریف قاعده نفی سبیل..... ۴۹

الف) پیشینه قاعده نفی سبیل..... ۵۴

مذهب حنفی..... ۵۵

مذهب مالکی..... ۵۶

مذهب حنبلی..... ۵۷

مذهب شافعی..... ۵۹

ب) ضرورت قاعده نفی سبیل..... ۶۳

۳. حکومت قاعده نفی سبیل..... ۶۵

نشانی
قم، خیابان معلم، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، نشر
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
تلفن و دورنگار: ۰۲۵-۳۷۸۳۲۸۳۳
ص.پ: ۳۷۱۸۵/۳۶۸۸
کدپستی: ۳۷۱۵۶۱۶۵۹۱
مراکز پخش
۱. قم، میدان شهیدا، تلفن و دورنگار ۰۲۵-۳۷۸۳۲۸۳۴
۲. تهران، خیابان انقلاب، روبروی درب دانشگاه تهران،
پاساژ فروزنده، طبقه همکف، واحد ۳۱۲، تلفن:
۰۲۱-۶۶۹۵۱۵۳۴
وب‌گاه: www.pub.isca.ac.ir
رایانامه: nashr@isca.ac.ir
فروشگاه مجازی نشر: www.shop.isca.ac.ir
فروشگاه نشر دیجیتال: www.pajooahaan.ir
همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تطبیق قاعده نفی سبیل
بر قوانین افغانستان و سند استراتژیک آمریکا
سیدامیرحسین حسینی ترکستانی
ناشر
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم
تهیه
پژوهشکده علوم و اندیشه سیاسی
سروراستار
محمدباقر انصاری
ویراستار
وحید حامد
لیتوگرافی، چاپ و صحافی
چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
چاپ دوم: تابستان ۱۴۰۱
شمارگان: ۳۰۰
مرجع بهای کتاب: وبگاه رسمی نشر پژوهشگاه
علوم و فرهنگ اسلامی
عنوان: ۴۷۸؛ مسلسل: ۱۱۳۷

سرشناسه:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:
وضعیت فهرست‌نویسی:
یادداشت:
یادداشت:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
شناسه افزوده:
رده‌بندی کنگره:
رده‌بندی دیوبی:
شماره کتابشناسی ملی:

حسینی ترکستانی، سیدامیرحسین، ۱۳۵۹-
تطبیق قاعده نفی سبیل بر قوانین افغانستان و سند استراتژیک آمریکا/ سیدامیرحسین
حسینی ترکستانی؛ تهیه پژوهشکده علوم و اندیشه سیاسی
قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ
اسلامی، ۱۴۰۱
ص ۴۳۲
978-600-195-433-7
فیبا
کتابنامه: ص. [۳۸۳] - ۴۰۲؛ همچنین به صورت زیرنویس
نمایه
قاعده نفی سبیل
روابط بین‌المللی
افغانستان - سیاست و حکومت - ۱۳۸۰ -
افغانستان - روابط خارجی - ایالات متحده
دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ
اسلامی، پژوهشکده علوم و اندیشه سیاسی
۱۳۹۷ ح ۵/۱۶۹/۵۲/ن ۷
۲۹۷/۳۲۴
۵۳۸۹۲۷۵

فصل دوم: مستندات قاعده نفی سبیل

۱. قرآن	۶۹
الف) جستارها و برداشت‌ها	۷۱
ب) نقد و بررسی دیدگاه‌ها و برداشت‌ها	۷۸
ج) مسلمانان و سلطه تکوینی خارجی	۹۰
د) استیلا و برداشت‌های مختلف	۹۹
۲. سنت	۱۰۴
الف) بررسی سند روایت	۱۰۴
ب) دلالت روایت	۱۰۶
ج) ظهور روایت	۱۰۸
د) بحث ادبی در مفهوم «لا»	۱۰۹
هـ) مفهوم الاسلام یعلوا	۱۱۲
۳. عقل	۱۱۵
۴. اجماع	۱۱۷

فصل سوم: فروع فقہی و احکام تطبیقی قاعده نفی سبیل

۱. درآمد	۱۲۳
الف) مسلمانان و کیان اسلامی	۱۲۳
ب) اعتماد به غیرمسلمانان	۱۲۸
ج) گرایش به غیرمسلمانان	۱۳۰
د) نفی سبیل و هراس از بیگانگان	۱۳۵
هـ) نفی سبیل و ولایت بیگانگان	۱۳۶
و) سالم‌زیستن با غیرمسلمانان	۱۳۸

۲. فروع فقہی	۱۴۴
الف) ولایت غیرمسلمان بر مسلمان	۱۴۵
ب) سقوط حق قصاص غیرمسلمانان	۱۴۷
ج) تولیت غیرمسلمانان بر اوقاف مسلمانان	۱۴۸
د) قضاوت غیرمسلمانان	۱۴۹
هـ) سلطه غیرمسلمانان در عقود و معاملات	۱۵۰
و) ثبوت حق شفعه برای غیرمسلمانان	۱۵۱
ز) غیرمسلمان و اجاره مسلمان	۱۵۲
ح) عاریه مسلمان به غیرمسلمان	۱۵۴
ط) نکاح زن مسلمان با غیرمسلمان	۱۵۵
ی) حق قصاص برای غیرمسلمانان	۱۵۶
۳. احکام تطبیقی	۱۵۷
الف) نفی سبیل به لحاظ رفع و دفع	۱۵۷
ب) عزت و احترام مؤمن	۱۵۹
ج) نفی سبیل، جهاد دفاعی و هجومی	۱۶۱
د) نفی سبیل، شئون خاص و عام	۱۶۶
هـ) نفی سبیل مظنون و محتمل	۱۶۸
و) نفی سبیل، وجوب ضمان و ضرر	۱۷۰
ز) نفی سبیل و اصل شناسایی دولت غیرمسلمانان	۱۷۳
ح) نفی سبیل، شبکه‌های سایبری و سلطه احتمالی	۱۸۰
ط) نفی سبیل و صلح جهانی	۱۸۳

فصل چهارم: تطبیق قاعده نفی سبیل بر قوانین افغانستان

۱۸۹	۱. نفی سبیل و قانون اساسی	۲۵۶	۱۲) آزادی تسهیلات صحتی و تأمین اجتماعی
۱۹۳	مقدمه قانون اساسی	۲۵۷	۱۳) آزادی ورزشی
۱۹۴	الف) اسلام	۲۵۹	۲. نفی سبیل و قانون تجارت
۱۹۸	ب) استقلال	۲۶۵	۳. نفی سبیل و قانون مدنی
۲۰۰	۱) استقلال سیاسی	۲۶۹	الف) نفی سبیل و ازدواج
۲۰۱	۲) استقلال فرهنگی	۲۷۰	ب) نفی سبیل و اشخاص حکمی
۲۰۹	۳) استقلال اقتصادی	۲۷۱	ج) نفی سبیل و جمعیت‌ها
۲۱۰	۴) استقلال نظامی	۲۷۱	د) نفی سبیل و احکام عمومی
۲۱۵	ج) آزادی	۲۷۲	هـ) نفی سبیل و موانع میراث
۲۱۸	۱) اقسام آزادی در قانون اساسی	۲۷۳	۴. نفی سبیل و قانون احوال شخصیه اهل تشیع
۲۱۹	۲) آزادی شخصی و بدنی	۲۷۵	۵. قانون مبارزه علیه تمویل تروریسم
۲۲۲	۳) آزادی افکار و عقاید	۲۷۶	الف) همکاری بین‌المللی، همکاری متقابل
۲۲۲	۱- آزادی فکر و اندیشه	۲۷۶	ب) حق مکاتبه و ارتباط
۲۲۶	۲- آزادی عقیده	۲۷۷	ج) تقاضای همکاری قضایی
۲۳۰	۴) آزادی دینی و مذهبی	۲۷۸	د) رد درخواست همکاری قضایی
۲۳۴	۵) آزادی بیان، مطبوعات و نشریات (بیان و قلم)	۲۷۹	هـ) درخواست اتخاذ تدابیر تحقیقاتی
۲۴۱	۶) آزادی اجتماعات و گروهی	۲۸۰	و) درخواست جهت اتخاذ تدابیر موقت
۲۴۶	۷) آزادی مدنی	۲۸۰	۶. پیمان امنیتی آمریکا و افغانستان
۲۴۶	۸) آزادی، انتخاب مسکن	۲۸۰	الف) مقدمه
۲۴۸	۹) آزادی حق مالکیت	۲۸۰	۱) کاپیتولاسیون و نفی سلطه‌پذیری
۲۵۰	۱۰) آزادی کسب، پیشه و انتخاب شغل	۲۸۱	۲) تعریف کاپیتولاسیون
۲۵۲	۱۱) آزادی تحصیل و حق تعلیم	۲۸۲	۳) پیدایش کاپیتولاسیون
		۲۸۴	۴) لغو کاپیتولاسیون

۳۳۰	۷. نفی سبیل و قانون مبارزه علیه تطهیر پول و عواید ناشی از جرایم
۳۳۰	الف) جرم ارتکاب تطهیر پول
۳۳۲	ب) روابط با ادارات مماثل خارجی
۳۳۲	ج) درخواست همکاری متقابل بین المللی
۳۳۳	د) درخواست اتخاذ تدابیر تحقیقاتی
۳۳۴	هـ) درخواست جهت اتخاذ تدابیر موقت
۳۳۴	و) درخواست برای مصادره
۳۳۴	ز) درخواست استرداد
۳۳۵	ح) مجرمیت دوگانه
۳۳۵	ط) دلایل امتناع اجباری
۳۳۶	ی) دلایل امتناع اختیاری
۳۳۷	ک) مکلفیت استرداد و یا تعقیب عدلی
۳۳۷	ل) واگذاری وجوه و دارایی ها
۳۳۸	۸. نفی سبیل در قانون چک
۳۴۰	۹. نفی سبیل و قانون مؤسسات غیردولتی
۳۴۰	الف) نفی سبیل و مؤسسات داخلی و خارجی
۳۴۱	ب) فعالیت های غیرمجاز
۳۴۲	ج) شرایط تأسیس و مراحل ثبت مؤسسه
۳۴۳	د) طرز ارائه درخواست
۳۴۳	هـ) ارزیابی درخواست
۳۴۴	و) صدور جواز فعالیت
۳۴۴	ز) فعالیت های اقتصادی، منابع تمویل و مالیات مؤسسه
۳۴۵	ح) معافیت از تکس ها

۲۸۷	ب) تاریخچه پیمان
۲۸۷	۱) هدف آمریکا از پیمان امنیتی
۲۹۰	۲) متن پیش نویس پیمان امنیتی و سند استراتژیک آمریکا و افغانستان
۲۹۶	۳) کیفیت تشکیل لویه جرگه
۲۹۷	۴) قطع نامه پایانی لویه جرگه
۳۰۶	ج) نقد پیمان و سند استراتژیک آمریکا و افغانستان
۳۰۶	۱) نفی سبیل و اهداف آمریکا
۳۰۸	۲) پیمان آمریکایی فراتر از کاپیتولاسیون
۳۱۰	۳) بطلان پیمان و سند استراتژیک
۳۱۳	۴) پیمان آمریکایی و حقوق بین الملل
۳۱۵	۵) اسباب بطلان نسبی معاهدات
۳۱۶	۱- نقض حقوق داخلی (Breach of internal Law)
۳۱۸	۲- تجاوز نماینده دولت از حدود و اختیارات خود
۳۱۸	۳- تقلب (Fraud)
۳۱۹	۴- تطبیع یا فساد نماینده دولت (Corruption)
۳۲۰	۵- اجبار یک کشور یا نماینده آنان با اعمال فشار سیاسی و اقتصادی
۳۲۱	۶- اهلیت
۳۲۲	۷- مشروعیت
۳۲۳	۸- قصد و رضا
۳۲۶	۶) اسباب بطلان قطعی معاهدات
۳۲۶	۱- عدم رعایت قواعد آمره بین المللی
۳۲۸	۲- عهدنامه های نابرابر
۳۲۹	۳- اجبار یک کشور با تهدید یا اعمال زور

۳۷۴	۱. در بعد اقتصادی
۳۷۵	۲. در بعد اجتماعی
۳۷۸	بخش ششم: تقویت نهادها و حکومت‌داری در افغانستان
۳۷۹	بخش هفتم: تدابیر و مکانیزم‌های تطبیق موافقت‌نامه
۳۸۰	بخش هشتم: احکام نهایی
کتابنامه	
۳۸۳	الف) کتب فارسی
۳۹۱	ب) منابع عربی
۴۰۲	ج) سایت‌ها
نمایه‌ها	
۴۰۳	آیات
۴۱۱	روایات
۴۱۴	موضوعی
۴۲۵	اعلام و مشاهیر
۴۲۸	کتاب‌ها
۴۲۹	مکان‌ها
۴۳۱	تتالگان

۳۴۵	ط) گزارش‌دهی مؤسسات
۳۴۵	ی) انحلال
۳۴۶	ک) حفظ اسرار
۳۴۶	ل) تدابیر احتیاطی و تأمینات
۳۴۶	م) ابلاغ و احضار
۳۴۷	۱۰. نفی سبیل و قانون گمرکات
۳۴۸	تطبیق یکسان قانون
۳۴۸	۱۱. نفی سبیل و قانون جزا (مجازات)
۳۴۸	الف) تطبیق قانون از حیث مکان و اشخاص
۳۵۱	ب) جرایم علیه امنیت داخلی دولت
۳۵۳	ج) جعل پول مروجه
۳۵۴	د) تزویر
۳۵۵	هـ) تجارت اشیای ممنوعه
۳۵۵	و) جرائم ضد ادیان
۳۵۷	نتیجه‌گیری

ضمائم

۳۶۵	متن کامل پیمان و سند استراتژیک آمریکا و افغانستان
۳۶۵	بخش اول: دیباچه
۳۶۷	بخش دوم: حفظ و تقویت ارزش‌های مشترک دموکراتیک
۳۶۸	بخش سوم: تحکیم امنیت درازمدت
۳۷۳	بخش چهارم: تقویت امنیت و همکاری‌های منظوقی
۳۷۴	بخش پنجم: توسعه اقتصادی و اجتماعی

سخنی با خواننده

پژوهش در حوزه اندیشه سیاسی از منظر دینی در راستای شناخت مبانی، سرشت و ساختار آن در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، ضرورتی انکارناپذیر یافته است. ژرف‌نگری در مبانی دینی مشتمل بر عقل و آموزه‌های وحیانی و عرف جامعه اسلامی - ایرانی، شرطی اساسی در پویایی پژوهش‌ها برای دستیابی به الگوی مطلوب حکومت اسلامی در دوره جدید است؛ از این رو شناخت، بازخوانی، بازنگری و بومی‌سازی مسائل علم و اندیشه سیاسی، جایگاه ویژه‌ای در این پژوهش‌ها دارند.

بی‌گمان قصد اولیه انقلاب اسلامی هدفمندی و ارتقای کیفیت زندگی مؤمنان بر اساس نص اسلامی بود. لازمه تحقق این هدف، تربیت اندیشمندان فراوان و انجام تحقیقات به‌روز، کارآمد و معتبر علمی بود که در این راستا با راهنمایی استادان و همکاری طلبه‌های دانش‌آموخته علوم سیاسی، زمینه شکل‌گیری پژوهشکده علوم و اندیشه سیاسی در سال ۱۳۷۳ فراهم شد؛ تجربه نو و موفق این پژوهشگران در معرفی بخشی از میراث سیاسی عالمان شیعی و تألیف آثاری مستقل درباره مسائل نوپدید سیاسی، زمینه را برای گسترش فعالیت‌های این مرکز و ارتقای آن به پژوهشکده‌ای مستقل فراهم کرد. این پژوهشکده در راستای ایفای رسالت خود، تولیدات پژوهشی فراوانی

را به جامعه علمی ارائه کرده است؛ از آن جمله می‌توان به تألیف، تصنیف و ترجمه ده‌ها کتاب در حوزه اندیشه سیاسی اسلام اشاره کرد. چشم‌انداز آینده این پژوهشگره تبدیل شدن به مرجعی علمی در اندیشه سیاسی - دینی است تا بتواند با گردآوری مهم‌ترین تلاش‌ها و اندیشه‌ها به بسیاری از علاقه‌مندان این حوزه، خدمات علمی مؤثری ارائه کند.

کتاب حاضر با هدف تبیین قاعده نفی سبیل و تطبیق آن بر قوانین افغانستان و انطباق بررسی و سند راهبردی آمریکا و افغانستان در صدد است ضمن بررسی فقهی و حقوقی، به مبانی فقهی قوانین افغانستان، مرتبط با قاعده نفی سبیل، موارد و مصادیقی از قاعده در قوانین این کشور را در این راستا بررسی و تحقیق کند و افزون بر اثبات مشروعیت نداشتن این سند راهبردی، بر حرمت استیلای کافران بر سرزمین اسلامی می‌پردازد. بدیهی است این تحقیق، برای بهره‌مندی دانشجویان عزیز و طلبه‌های محترم علوم دینی تهیه شده و امید است افزون بر جامعه دانشگاهی و حوزوی، دیگر علاقه‌مندان نیز از آن بهره‌مند شوند.

پژوهشگره علوم و اندیشه سیاسی لازم می‌داند از تلاش‌های مؤلف محترم حجت‌الاسلام والمسلمین آقای سیدامیرحسین حسینی ترکستانی، ارزیاب و مدیر محترم گروه حجت‌الاسلام والمسلمین آقای سید سجاد ایزدهی و مدیر محترم امور پژوهشی آقای محمود فلاح و تمام دست‌اندرکاران نشر تشکر و قدردانی کند؛ همچنین از ریاست محترم پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر نجف لکزایی که مساعدت‌های مؤثر ایشان نقشی اساسی در به‌سرانجام رسیدن پژوهش حاضر داشت، تشکر نماید. در پایان از اداره نشر پژوهشگاه در آماده‌سازی و چاپ آن تشکر و قدردانی می‌شود.

این پژوهشگره در راستای حیات و بالندگی خود از انتقادهای و پیشنهادهای علمی استادان، صاحب‌نظران و پژوهشگران محترم استقبال می‌کند. امید است این فعالیت‌ها موجبات رشد و پویایی اندیشه سیاسی اسلام را فراهم کند.

دکتر منصور میراحمدی

مدیر پژوهشگره علوم و اندیشه سیاسی